

INGEZONDEN.

PIJNLOOZE BARING.

In het nummer van 10 Aug. j.l. beschrijft collega PEETERS een geval van pijnlooze baring met tragischen afloop.

In dit artikel deelt hij mede, dat hij zonder resultaat heeft gezocht in het leerboek van TREUB naar de beschrijving van deze gevallen.

In het leerboek van v. D. HOEVEN (*Pathologie van baring en puerperium*, 2de druk bldz: 43), zou dr. PEETERS niet tevergeefs hebben gezocht. Hierin wordt een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan pijnlooze weeën, die, zooals collega PEETERS zeer terecht opmerkt, met partus praecipitatus niets te maken hebben.

In dit boek geeft de schrijver nog een uitvoerige literatuur-opgave (ook het door dr. PEETERS genoemde geval van v. WERING, wordt hierin genoemd) en wijst hij ook op de groote beteekenis van deze gevallen op gerechtelijk gebied.

Aan het slot van dit hoofdstuk vermeldt v. D. HOEVEN nog een geval, dat zeer veel gelijkt op hetgeen door collega PEETERS beschreven is (VAN ROOY, *Maandschr. voor verlosk. en vrouwenziekten en voor kindergen.*, 1914, bldz. 286), n.l. van een vrouw, wier kind ook in een privaat werd gevonden, en die voor de rechtbank verklaarde, absoluut geen weeën te hebben bemerkt. Eenige jaren later bleek, dat zij de waarheid had gesproken, want bij de volgende graviditeit trof de behandelende medicus haar aan het kaartspel aan, terwijl zij in partu was en verliet de baring zonder eenige pijn.

Amsterdam, 15 Augustus 1929.

D. DE MIRANDA.

MITELLA, DIE OP BEIDE SCHOULDERS DRAAGT.

De mitella is een zeer veel voorkomend verband, waarbij dikwijls door onze patiënten geklaagd wordt, dat de bevestiging om den nek hinderlijk en zwaar drukt. Vooral bij een wat langduriger gebruik komt deze klacht.

Door een eenvoudige wijziging kan dit veranderd worden, waarna de patiënten zonder uitzondering zeggen, dat het verband niet vermoeiend draagt.

Hiervoor is noodig een driekantige grootere lap dan gewoonlijk gebruikt wordt, die gemakkelijk te snijden is uit een oud beddelaken. De schuine kant van den gelijkbeenigen rechthoekigen driehoek is hierbij circa 2.30 M. bij dikkere personen nog iets langer. Hierdoor kunnen de slippen — en dit is het essentieele — over beide schouders gelegd worden, waarna deze slippen naar voren getrokken en op den buik geknoopt worden. De punt wordt op de gewone wijze met een veiligheidsspeld bevestigd.

Den Haag, Juli 1929.

P. PIJL.

WAT IS: GOED GEVOLG DER INENTING ?

Nu de vaccinatie weer opnieuw groote belangstelling der Nederlandsche artsen heeft, zou ik hier een vraag willen stellen, op gevaar af te moeten vernemen, dat ik zelf het antwoord erop behoorde te weten.

Wat wordt verstaan onder: „met goed gevolg de inenting tegen de pokken ondergaan”?

Het is mij n.l. bekend, dat deze vraag zeer verschillend door de collegae wordt beantwoord, doch niet alleen door hen, maar ook door de Regeering. Werd n.l. vroeger geëischt het maken van vijf „schrappjes”, tegenwoordig blijken 3 voldoende te zijn.

Welnu, hoeveel goed ontwikkelde pokpuisten moeten zich ontwikkelen, wil de vaccinatie met goed gevolg zijn ondergaan? Mij is hierover geen stelregel bekend en ik vermoed, dat ik hierin niet alleen sta. Ik weet, dat bij het opkomen van één

goed ontwikkelde pokpuist door sommigen een verklaring van „goed gevolg”, door anderen een verklaring van „zonder goed gevolg” wordt afgegeven.

Mochten hierover geen voorschriften bestaan, dan zou het m. i. zeer de aanbeveling verdienen voortaan op het vaccinatiebewijs te doen invullen het aantal opgekomen pokpuisten. Deed zich het, niet te wenschen, geval voor, dat een pokken- of alastrimepidemie ontstond, dan zou in dien tijd empirisch uitgemaakt kunnen worden, welk aantal vaccinatie-puisten voor een behoorlijke immuniteit noodig is. Zoo dit onderzoek nog niet in buitenlandsche epidemieën heeft plaats gehad, verzoek ik voorloopig om licht in de duisternis.

Hollandscheveld (Dr.).

P. MUNTENDAM JR.

De redactie van het *Tijdschrift* verzocht mij de in bovenstaand stukje gestelde vraag te willen beantwoorden.

In verband daarmee kan worden medegedeeld, dat bij Kon. besluit van 16 Mei 1928, *Staatsbl.* No. 179 aan art. 6 van het Kon. besluit van 29 Februari 1912, *Staatsbl.* No. 97 het volgende is toegevoegd:

Als goed gevolg der inenting wordt beschouwd de opkomst van tenminste twee volledig ontwikkelde pokpuisten.

TERBURGH.

WETTELIJKE REGELING DER INENTING MET KOEPOKSTOF.

Zooals uit de groote aanvraag van koepokstof blijkt, wordt wegens de te Rotterdam en elders voorgekomen gevallen van alastrim, op groote schaal ingeënt. Daarbij is echter gebleken, dat vele geneeskundigen niet op de hoogte zijn van de voorschriften, die men bij de inenting in acht dient te nemen.

Deze voorschriften zijn te vinden in het Kon. besluit van 29 Februari 1912, *Staatsbl.* No. 97, gewijzigd bij de besluiten van 24 Februari 1921, *Staatsbl.* No. 91 en van 16 Mei 1928, *Staatsbl.* No. 179.

De bij deze besluiten gegeven voorschriften gelden uitsluitend voor de vaccinaties van onderwijzers en kinderen, die een school gaan bezoeken en in het algemeen voor die vaccinaties, waarvoor bewijzen worden afgegeven. Op deze vaccinatie-bewijzen verklaart toch de geneeskundige, dat de inenting tegen de pokken heeft plaats gehad overeenkomstig de, krachtens art. 17a van de besmettelijke ziektenwet, uitgevaardigde voorschriften. De thans geldende voorschriften vindt men, voor een deel althans, op de *nieuwe* vaccinatiebiljetten, waarvan art. 3 aldus luidt:

„Bij elke inenting worden met het, met entstof bedeelde, instrument drie schrapjes van ongeveer een halven centimeter lengte en ten minste twee centimeters van elkander verwijderd in de huid van het entveld gemaakt”.

Er worden dus niet meer vijf schrapjes van ongeveer één centimeter, zooals vroeger, voorgeschreven, doch slechts drie schrapjes van ongeveer een halven centimeter, dus vrij kort.

Men is tot vermindering van het aantal schrapjes overgegaan, omdat bij het geven van vijf schrapjes bij vele kinderen een te sterke plaatselijke reactie wordt waargenomen als gevolg van het in elkander vloeien van de zwelling en roodheid, die om elke pokpuist in meer of mindere mate ontstaat. De vraag kan echter gesteld worden of met drie schrapjes een voldoende immuniteit kan ontstaan. Ten einde dit te bevorderen is in art. 6 van genoemd besluit voorgeschreven, dat: als goed gevolg der inenting wordt beschouwd de opkomst van tenminste twee volledig ontwikkelde pokpuisten.

Op de vraag of met de opkomst van twee goede pokpuisten steeds een afdoende immuniteit verkregen wordt en zoo ja, voor welken tijd, zal ik hier niet uitvoerig ingaan. Alleen zij vermeld, dat, indien de vaccinatie met één schrapje tot de ontwikkeling van een goede pokpuist aanleiding geeft een opvolgende revaccinatie in den regelslechts een zoogenaamde vroegtijdige reactie veroorzaakt. Men mag op grond hiervan wel aannemen, dat het opkomen van twee of drie pokpuisten een voldoende immuniteit opwekt.